

Mitä kansalaiset ajattelevat datakeskuksista ja sähkön hinnasta?

Suomi, muut Pohjoismaat ja muu maailma. Tilanne 8.10.2026

Merkinnät: [1], [2] ... = numeroitu lähde lopussa. **[arvio]** = oma tulkinta tai päätelmä, ei mitattu tulos. **[tilattu]** = kyselyn on tilannut taho, jolla on asiassa oma intressi (yritys, etujärjestö tai ajatuspaja). **[otsikko]** = lähteestä on luettu vain otsikko, ingressi tai toisen median referaatti, esimerkiksi maksumuurin takia.

Raportti erottaa **kyselydatan** (edustavat otokset, prosentit) ja **anekdootit** (paikalliset kiistat, adressit, mielenosoitukset). Anekdootit kertovat, mistä ihmiset riitelevät, mutta eivät sitä, mitä enemmistö ajattelee.

Projektin muut raportit, joita tässä ei toisteta:

- *Miten intressiryhmät puhuvat datakeskuksista* (raportti/intressiryhmat-ja-datakeskuspuhe.md): järjestöjen, yritysten ja puolueiden kannat.
- *selvitykset/mediakeskustelu-ja-kansalaisten-huoli.md*: mediakeskustelun aikajana ja kehukset syyskuuhun 2026 asti.
- *selvitykset/lampopumput-foorumiketju.md*: Lämpöpumput.info-ketjun argumentit.
- *selvitykset/datakeskusvaatimukset-maailmalla.md* ja *selvitykset/datakeskusaloitteet-ruotsi-norja-tanska.md*: lainsäädäntö ja viranomaisvaatimukset.

Tiivistelmä

1. **Suomessa hyväksyntä on ehdollista, ja ehto on sähkö.** 72 % pitää datakeskusinvestointeja kannatettavina, jos yhtiöt rakentavat samalla sähköntuotantoa ja -verkkoa (Toivo/Iro, 5/2026) [1, 2]. Samalla 53 % rajoittaisi datakeskusten rakentamista lailla (MT, 6/2026) [4, 5]. Ristiriita on vain näennäinen: ihmiset hyväksyvät datakeskukset, mutta eivät luota siihen, että ehto täyttyy ilman sääntelyä [arvio].
2. **Kukaan ei ole kysynyt suomalaisilta suoraan, nostavatko datakeskukset sähkön hintaa.** Yhtään tällaista kyselyä ei löytynyt Suomesta eikä muista Pohjoismaista. Hintahuoli näkyy välillisesti: kansalaisaloite "Datakeskukset kuriin" keräsi 50 000 nimeä kolmessa päivässä ja 84 103 nimeä 6.10.2026 mennessä. Aloite perustelee vaatimuksensa nimenomaan kotitalouksien sähkön hinnalla [12, 14].
3. **Norjassa enemmistö on jo kääntynyt vastustamaan.** Kolmessa kesän 2026 kyselyssä uusia datakeskuksia kannattaa 13–30 % ja vastustaa 40–44 % [21, 22, 23]. Opinoin mukaan vastustajien osuus kasvoi kahdessa vuodessa 10 prosenttiyksikköä [21].
4. **Ruotsista ja Tanskasta ei löytynyt yhtään väestökyselyä datakeskuksista.** Tanskassa syntyi syyskuussa 2026 valtakunnallinen vastustusliike, mutta täyskieltoa vaativa kansalaisaloite on kerännyt vain 1 532 kannattajaa [34, 36]. Ruotsissa kiista on ollut poliittista ja hallinnollista, ei laajaa kansalaisliikehdintää.
5. **Yhdysvalloissa mielipide on kääntynyt vuodessa jyrkästi, ja syynä on sähkölasku.**
 - Datakeskusta omalle paikkakunnalle vastusti elokuussa 2025 42 %, elokuussa 2026 75 % (Heatmap/Embold, sama kysymys) [42].
 - 60–78 % odottaa datakeskusten nostavan heidän laskuaan [45, 46, 48, 49, 50].

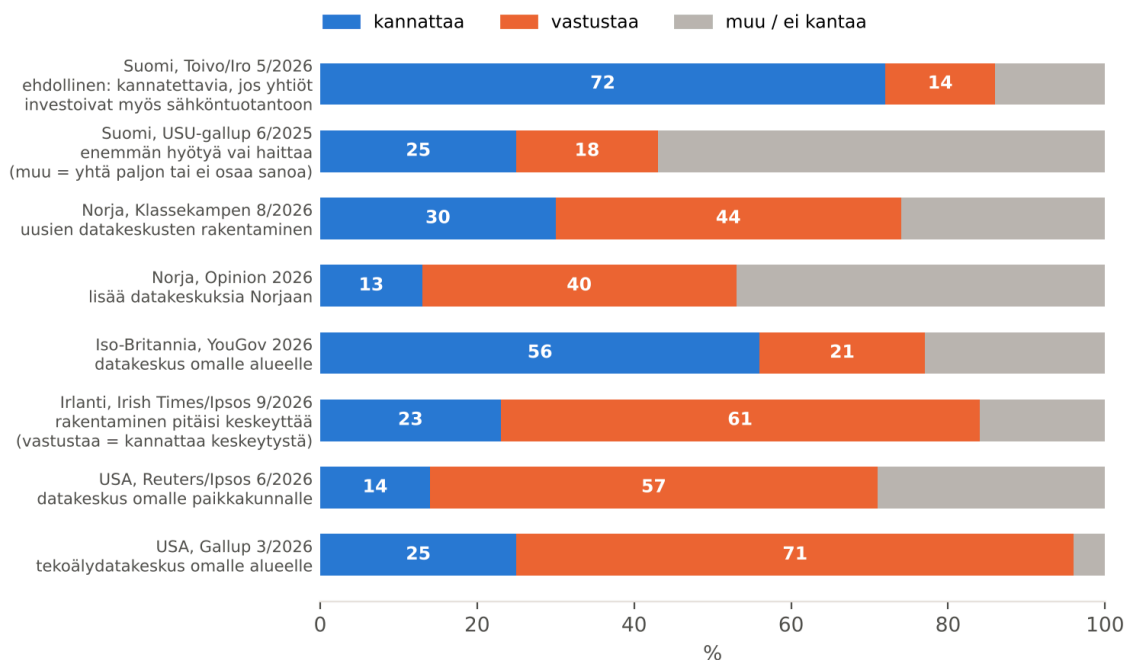
- Paikallinen vastustus esti tai viivästytti vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä 75 hanketta, arvoltaan noin 130 mrd \$ [68].
 - Datakeskusten sähkönkulutus on noussut vaaliteemaksi molemmissa puolueissa [59, 60].
6. **Kaikkialla enemmistö haluaa, että datakeskukset maksavat oman sähkönsä ja verkkonsa.** USA:ssa 70 % [52], Ohiossa yli 4/5 [57] ja Australiassa 82 % [74]. Suomessa sama ajatus näkyy Toivon kyselyn ehtona [1]. Rakentamiskieltoa kannatetaan selvästi vähemmän kuin maksuvelvoitetta [49].
7. **Suomi on nyt siinä vaiheessa, jossa USA oli vuonna 2025 [arvio].** Suomessa hyväksyntä on ehdollista, paikalliset kiistat koskevat menettelyä, eikä sähkölasku ole vielä noussut. USA:n kokemus viittaa siihen, että mielipide kääntyy nopeasti, kun hinnannousu näkyy laskuissa. Projektin markkinamallin mukaan Suomen hinta nousee vuoteen 2030 mennessä noin 15 €/MWh (+25 %) datakeskusten takia [M1].

1. Mitä kyselyt oikeastaan mittaavat

Datakeskuksista kysytään neljällä eri tavalla, eivätkä vastaukset ole keskenään vertailukelpoisia:

Kysymystyyppi	Esimerkki	Tyypillinen tulos
Yleinen kannatus ("uusia datakeskuksia maahan")	Norja: Opinion, Klassekampen	Jakautunut tai kielteinen
Ehdollinen kannatus ("jos yhtiöt rakentavat sähköä / hyödyntävät hukkalämmön")	Suomi: Toivo, Helen	Selvästi myönteinen (49–75 %)
Oma paikkakunta (NIMBY)	USA: Heatmap, Gallup, Reuters/Ipsos; Iso-Britannia	Kielteisempi kuin yleinen kannatus
Hintahuoli ja kuka maksaa	USA: Pew, Yale, AP-NORC; Australia	Enemmistö odottaa laskun nousevan ja haluaa datakeskusten maksavan

Kysymyksen muotoilu ratkaisee paljon. Iso-Britanniassa uusia datakeskuksia kannattaa 69 %, mutta omalle alueelle vain 56 % [73]. Suomen myönteisin luku (72 %) mittaa ehdollista kannatusta, ja vastaajille näytetty johdanto oli myönteinen tai neutraali [2]. **Siksi tässä raportissa maita verrataan suunnan ja muutoksen perusteella, ei yksittäisten prosenttien.**

Kysymykset eroavat toisistaan, joten pylväät kertovat suunnan, eivät tarkkaa maiden välistä eroa.

2. Suomi

2.1 Kyselyt

Kysely	Ajankohta, otos	Tulos
Toivo / Iro Research [tilattu: kokoomusta lähellä oleva ajatuspaja] [1, 2, 3]	12.-21.5.2026, n = 1 000, internetpaneeli, $\pm 3,2$ %-yks. Julkaistu 15.9.2026.	”Datakeskusinvestoinnit Suomeen ovat kannatettavia, jos yhtiöt investoivat myös sähköninfrastruktuuriin ja - tuotantoon”: samaa mieltä 72 % (täysin 27 %, jokseenkin 45 %), eri mieltä 14 %, ei osaa sanoa 13 %.
Maaseudun Tulevaisuus (todennäköisesti Kantar Agri) [4, 5, 6]	Julkaistu 12.6.2026. Otosta ja kysymystä ei julkaistu avoimesti.	53 % rajoittaisi datakeskusten rakentamista lailla. Yli 65-vuotiaista lähes 60 %. Rajoituksia kannattaa vasemmistoliiton kannattajista 77 % ja kokoomuksen kannattajista 37 %. Vastustus on suurempaa Etelä- Suomessa ja taajamissa.
USU-gallup / Tietoykkönen [7] [otsikko]	10.-22.6.2025, n = 1 000, $\pm 3,1$ %- yks.	Enemmän hyötyä kuin haittaa 25 % , enemmän haittaa 18 %, suunnilleen yhtä paljon 34 %, ei osaa sanoa 23 %.
Helen / Norstat [tilattu: energiayhtiö] [8]	17.-25.9.2025, n = 1 010	75 % suhtautuu myönteisesti, jos hukkalämpö hyödynnetään kaukolämpönä. 49 % hyväksyisi datakeskuksen omalle alueelleen, jos siitä on alueelle taloudellista hyötyä.

Kysely	Ajankohta, otos	Tulos
Energiateollisuus, Energia-asenteet (Iro Research) [9]	10/2025, n > 1 000	Datakeskusten ja teollisuuden hukkalämpö on ylivoimaisesti suosituin kaukolämmön lähde. Hintavaikutuksesta ei kysytty.
Norstat / Oomi [tilattu: sähkönmyyjä] [10]	7-8/2026, n = 1 540	51 % pitää sähkön kallistumista taloudellisena riskinä (2025: 46 %). Kysely ei koske datakeskuksia.
Forssan YVA-asukaskysely (Sitowise) [11]	11/2025-1/2026, vain 32 vastaajaa, ei edustava	Avoimissa vastauksissa suurin huoli oli "sähkökulutuksen kasvu ja kuluttajille kohdistuva hinnannousu". Lainaus: "Sähkönkulutus hirvittää, tulevat sähkölaskut."

Tarkennuksia.

- **Toivo:** vastaajia ei näytä painotetun puoluekannan mukaan, ja vasemmistoliittolaisia on otoksessa 16 % [2]. Tämä todennäköisesti laskee tulosta, koska vasemmistoliiton kannattajat ovat kriittisimpiä (61 % samaa mieltä).
- **Toivon erot ryhmittäin:** miehet 78 %, naiset 66 %. 18-24-vuotiaat 59 %, yli 75-vuotiaat 82 %. Puolueittain kokoomus 85 %, perussuomalaiset 77 %, SDP 76 %, keskusta ja vihreät 74 %, vasemmistoliitto 61 %. Asuinalue ei juuri erottele (70-73 %).
- **Ajoitus:** Toivon tiedot kerättiin ennen Googlen 13 miljardin euron julkistusta 9.9.2026 ja kansalaisaloitetta. MT:n kysely on myös kesäkuulta. Syyskuun käännteiden jälkeen tehtyä kyselyä ei ole.

2.2 Kysymys, jota ei ole kysytty

Suomesta ei löytynyt yhtään kyselyä, jossa kysyttäisiin, nostavatko datakeskukset sähkön hintaa tai kuka niiden sähkön pitäisi maksaa. Haku kattoi Ylen, HS:n, MTV:n, EVA:n, Sitran, Kuluttajaliiton, Omakotiliiton, Motivan, Tilastokeskuksen, Taloustutkimuksen, Verianin, Kantarin ja Norstatin. Kuluttajaliiton tunnetuin sähkökysely on joulukuulta 2022: silloin 78 % kannatti hintakattoa [20]. Toivon raportti päättelee, että "sähkön riittävyys ja kohtuullinen hintataso halutaan varmistaa", mutta tämä on ajatuspajan tulkinta, ei mitattu tulos [1].

[arvio] Tämä on merkittävä aukko. Poliittinen keskustelu käydään juuri hinnasta, mutta sitä ei mitata. USA:n kyselyt osoittavat, että hintakysymys erottelee vastaajia eniten (luku 4).

2.3 Kansalaisaloite "Datakeskukset kuriin"

Päivä	Allekirjoituksia
15.9.2026	Aloite avattiin heti Googlen julkistuksen jälkeen [12, 14]
17.9.2026	noin 36 000 [13]
18.9.2026	50 000 ylittyi, noin kolmessa päivässä [12]
29.9.2026	lähes 80 000 [14]
6.10.2026	84 103 (projektin aiempi tarkistus)

- **Vaatimukset:** sähköverkkoon liittymiselle ehtoja (verkon kapasiteetti, pakollinen varavoima, hukkalämmön hyödyntäminen) ja erillinen datakeskusmaksu. Perusteluna on

turvata sähkön riittävyys ja kohtuuhintaisuus kotitalouksille.

- **Tekijät:** vasemmistoliittolaisia kuntopoliitikkoja. Aloite aiotaan luovuttaa kevään 2027 eduskuntavaalien jälkeen uudelle eduskunnalle, ja mielenosoitusta suunnitellaan [14].
- **Tulkinta [arvio]:** allekirjoitusten nopeus kertoo hintahuolen laajuudesta, mutta ei enemmistön kannasta. Aloite kokoaa kriittisimmän joukon. Kun 84 000 nimeä suhteutetaan väestöön, se on noin 2 % äänioikeutetuista. Määrä on silti poikkeuksellinen: 50 000 nimeä kolmessa päivässä on Suomessa harvinaista.

2.4 Paikalliset kiistat (anekdootteja)

Paikka	Mistä riidellään	Tila
Tuusula, Jokela	Salaiset sopimukset ja myöhäinen tiedottaminen. Keväällä 350 nimen adressi, sitten kuntalaisaloite avoimuudesta [16]	Kunta arvioi viestintäänsä uudelleen
Lapinlahti	Aurinkovoimalan kaava muuttui datakeskukseksi (enintään noin 500 MW) ilman laajaa kuulemistä [16]	Kesken
Kangasala, Asemanseutu	Lähiasukkaat vastustavat. Adressissa noin 1 500–1 800 nimeä [17] [otsikko]	Kehittäjä muutti suunnittelualuetta palautteen vuoksi 29.9.2026
Riihimäki, Haapahuhta	Uhanalainen lähde ja runsaasti muistutuksia [18] [otsikko]	Data Prop vetäytyi 31.3.2026. Tämä on ainoa löydetty suomalainen vetäytyminen, jossa vastustuksella oli osuutta, mutta pääsyy oli luontoperusteinen lupa-asia.
Kajaani, Muhos (Google)	Kaavoista on valitettu hallinto-oikeuteen. Lupa- ja valvontavirasto keskeytti työt 6.10.2026 epäiltyjen laittomien hakkuiden vuoksi [19]	Viranomaisen päätös, ei kansalaisvastustusta
Savonlinna	Kansalaisaloitteen vastuuhenkilö vastustaa paikallista hanketta [15]	Kesken
Lahti (TikTok)	Melu ja tärinä rakennustyömaalla	Ratkaistu lupamääräyksen

Lisäksi järvi-Suomen puolesta ry kokoaa kuntien välistä verkostoa, joka kartoittaa salaista datakeskuspäätöksentekoa [16].

[arvio] Paikallisissa kiistoissa sähkön hinta on harvoin pääsyy. Kiistat koskevat menettelyä (salaisuus, kuuleminen), luontoa ja maisemaa. Hintahuoli on valtakunnallinen kehys, joka näkyy kansalaisaloitteissa ja kyselyissä. Tämä havainto vahvistaa projektin aiemman mediaselvityksen. Forssan pieni asukaskysely on poikkeus: siinä hinta nousi suurimmaksi huoleksi [11].

2.5 Muutos ajassa

Vertailukelpoista aikasarjaa ei ole, eikä vuoden 2024 kyselyä löytynyt. Eri kysymyksillä tehdyt mittaukset kertovat kuitenkin suunnan:

- **6/2025 (USU):** vain 18 % piti datakeskuksia selvästi haitallisina, ja suurin osa oli neutraaleja [7].

- **9/2025 (Helen) ja 5/2026 (Toivo):** ehdollinen hyväksyntä 49–75 % [8, 1].
- **6/2026 (MT):** 53 % rajoittaisi lailla [4].
- **9/2026:** kansalaisaloite keräsi 50 000 nimeä kolmessa päivässä [12]. Yle otsikoi 16.9.2026: "Suomalaiset heräilevät vastustamaan datakeskuksia" [15].

[arvio] Kanta on kiristynyt vuoden 2025 neutraalista ehdolliseksi ja sääntelyä vaativaksi. Varsinaista enemmistön vastustusta ei ole mitattu. Syyskuun 2026 käänne (Google, kansalaisaloite, hallituksen "villi länsi" -puhe) ei vielä näy yhdessäkään kyselyssä.

3. Ruotsi, Norja ja Tanska

3.1 Norja: ainoa Pohjoismaa, jossa enemmistö on mitatusti kielteinen

Kysely	Ajankohta, otos	Tulos
Opinion AS, "Forbruker og bærekraft 2026" [21]	julkaistu 28.5.2026, n = 1 006, ±3,1 %-yks.	Lisää datakeskuksia Norjaan: kannattaa 13 %, vastustaa noin 40 % , loput ilman kantaa. Vastustajien osuus on kasvanut 10 %-yks. kahdessa vuodessa. Kryptolouhintaa vastustaa 52 %, sallisi 8 %.
Klassekampen (oma tilaus) [23, 24] [otsikko]	10.8.2026, otos ja laitos eivät näkyneet avoimesti	Uusien datakeskusten rakentaminen: ei 44 %, kyllä 30 % .
Respons Analyse [tilattu: Schneider Electric] [22]	julkaistu 24.8.2026, n = 1 009	25 % pitää oikeana panostaa datakeskuksiin Norjassa. 16 % uskoo niiden tuovan todellista paikallista arvoa. Maaseudulla kielteisiä on puolet, suurissa kaupungeissa 35 %. 61 % on huolissaan Norjan sähkön riittävydestä.

Kehys: halpa vesivoima koetaan norjalaisten yhteiseksi omaisuudeksi, ja yli 90 % datakeskuskapasiteetista on ulkomaisessa omistuksessa (mediakeskusteluselvitys). NRK:n mukaan käsittelyssä on 116 hakemusta, ja kunnanjohtaja kuvasi tilannetta "villiksi läenneksi" [25]. Pääministeri Støre sanoi, ettei ole syytä paniikkiin [25].

Politiikka:

- Rødt vaatii rakentamistaukoa ("Norja ei voi olla koko Euroopan muistitikku") [26].
- Senterpartietin ehdotus 10 øre/kWh lisäverosta datakeskuksille hylättiin valiokunnassa [28].
- Datakeskukset eivät olleet keskeinen teema syyskuun 2025 vaaleissa. Vastustus voimistui vasta vuonna 2026.

Paikalliset kiistat: Tonstadissa (Sirdal) naapurit ja mökkiläiset vastustavat voimakkaasti GreenScalen hanketta, jonka kulutus olisi 2,5–3 TWh vuodessa [27] [otsikko]. Hamarissa ja Skienissä asukasvastustusta ei löytynyt.

3.2 Ruotsi: ei kyselyjä, kiista on poliittinen

- **Kyselyt:** yhtään väestökyselyä datakeskuksista ei löytynyt. Haku kattoi SOM-institutetin, Novuksen, Verianin, Demoskopin, Ipsosin, Indikatorin, Energiföretagenin ja Energimyndighetenin. Lähin on Demoskopin kysely Tibberille (2/2025): 46 % on huolissaan sähkön hinnasta, mutta datakeskuksia ei mainita [29].
- **Torsboda (Google, Sundsvall ja Timrå):**
 - Hankkeen alkuvaihe on 650 MW ja tavoite noin 1 000 MW. Se voi vaatia enemmän tehoa kuin Tukholman kaupunki [31].
 - Kunnanvaltuustot hyväksyivät maakaupan ehdollisena 17.8.2026.
 - Kritiikki on ollut poliittista ja akateemista: "kohtuutonta, että kunnat voivat tehdä näin ratkaisevia päätöksiä". Google halusi salata kaupan tietoja [30] [otsikko].
 - Asukasprotesteja ei löytynyt.
- **Hintakehys:** "Googlen datakeskus vie sähkön, ja sinä voit joutua maksamaan" (Dagens PS 9.9.2026) [32].
- **Vaalit:** sähkön hinta oli syyskuun 2026 vaalien teemoja, mutta datakeskukset eivät nousseet keskeisiksi [arvio, näyttöä ei löytynyt].

3.3 Tanska: liike ilman kyselyjä

- **Kyselyt:** yhtään väestökyselyä datakeskuksista ei löytynyt. Verianin kysely Tænketanken EUROPA:lle (3/2026, n = 1 511) koskee teknologiasäätelyä. Siinä huoli riippuvuudesta USA:n teknologiajäteistä nousi 29 %:sta (2024) 48 %:iin (2026), mutta datakeskuksista ei kysytty [38].
- **Laadullinen tutkimus:** CAISAn raportin (1.7.2026) mukaan kansalaisvastustus kasvoi vuonna 2026, ja tutkijat varoittavat "poliittisen polarisaation riskistä" [35].
- **Liike:** Folkebevægelsen Stop Datacentre perustettiin Kööpenhaminassa 24.9.2026 alan konferenssin vastamielenosoituksena. Puheenvuoroja oli Vardesta, Faxesta, Holbækista ja Kööpenhaminasta. Liike vaatii uusien datakeskusten pysäyttämistä, kunnes vaikutuksista on takeet [36] [otsikko].
- **Kansalaisaloite** "Fuldt stop for etablering af datacentre" on kerännyt **1 532 kannattajaa**, kun eduskuntakäsittelyyn tarvitaan 50 000 [34]. Täyskielto ei siis kerää laajaa tukea.
- **Varde, Krageris/Ølgod (atNorth):**
 - Valtuusto hyväksyi hankkeen 6.10.2026 mielenosoituksesta huolimatta. Puolesta äänestivät V, S, K, LA ja DF, vastaan DD, NÆRdemokraterne ja SF [33].
 - Kuulemisessa annettiin 64 lausuntoa. SF vaatii nyt kansallista strategiaa: "kunnat eivät saa jäädä yksin vastuuseen."
- **Holbæk:** hanke kuluttaisi noin kuusi kertaa koko kunnan nykyisen sähkönkulutuksen. Asukaskokous täyttyi, ja päätös tulee syksyllä 2026 [37] [otsikko].
- **Hintakehys on Tanskassa heikompi kuin Suomessa ja Norjassa.** Huoli koskee verkkojonoa ja vihreää siirtymää [39]. Hallitus asetti datakeskukset liittymisjonon viimeisiksi 12.10.2026 alkaen (ks. datakeskusaloitteet-ruotsi-norja-tanska.md).

3.4 Islanti

Kyselyjä ei löytynyt. Kylmien alueiden kuntien yhdistys vaatii kotitalouksille etusijaa, koska noin 83 % sähköstä menee suurteollisuudelle ja datakeskuksille [otsikko].

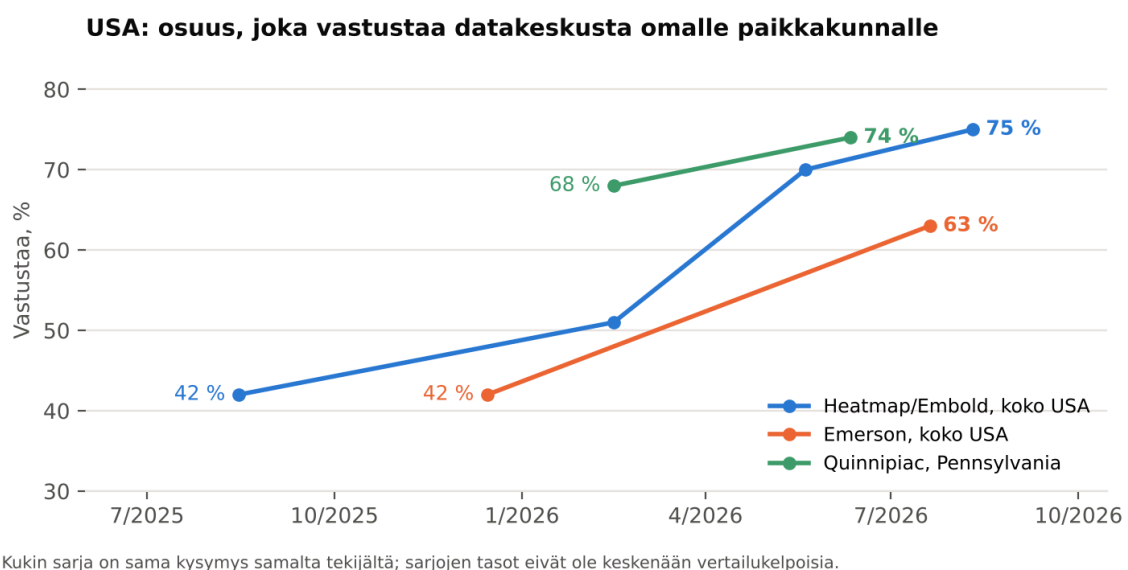
3.5 Pohjoismaiden yhteenveto

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska
Mitattu yleinen kanta	Ehdollinen kyllä (72 %), mutta enemmistö rajoittaisi lailla (53 %)	Ei mitattu	Kielteinen: 13–30 % puolesta, 40–44 % vastaan	Ei mitattu
Suunta	Kiristyy	Ei tiedossa	Kiristyy (+10 %-yks. / 2 v)	Vastustus kasvaa (laadullinen)
Hinta keskustelun ytimessä	Kyllä	Kyllä (pohjoisen halpa sähkö)	Kyllä (vesivoima "yhteistä")	Vähemmän (verkkojono)
Kansalaisaloite	84 103 nimeä	Ei	Ei	1 532 kannattajaa (täyskielto)
Hankkeita kaatunut vastustukseen	Ei (Riihimäki osittain)	Ei	Ei	Ei

[arvio] Yhtään pohjoismaista hanketta ei ole dokumentoidusti kaatunut kansalaisvastustuksen takia. Pysähdykset ovat johtuneet verkkokapasiteetista ja lupa-asioista.

4. Muu maailma

4.1 Yhdysvallat: nopein ja selvin käänne

Oma paikkakunta (NIMBY), aikasarjat:

- **Heatmap/Embold:** vastustus kasvoi 42 %:sta (8/2025) 51 %:iin (2/2026), noin 70 %:iin (5/2026) ja 75 %:iin (8/2026). Viimeisin mittausta: n = 2 045 rekisteröityä äänestäjää. Jyrkästi kannattavia on 4 % (8/2025: 13 %) [42].
- **Emerson:** 42 % → 63 % (12/2025 → 7/2026) [47] [otsikko].
- **Quinnipiac, Pennsylvania:** 68 % → 74 % (2/2026 → 6/2026) [54] [otsikko].
- **Washington Post-Schar, Virginia** (maailman suurin datakeskuskeskittymä): uuden datakeskuksen hyväksyisi omalle paikkakunnalle 35 %, kun vuonna 2023 osuus oli 69 %. Demokraateista hyväksyisi 28 % (–44 %-yks.). 67 % poistaisi datakeskusten verohelpotuksen, kun vuonna 2023 verohelpotuksia kannatti 61 % [53].

- **Muut kansalliset:**

- Gallup 3/2026: 71 % vastustaa tekoälydatakeskusta omalla alueella, vertailun vuoksi ydinvoimalaa 53 % [44] [otsikko].
- Reuters/Ipsos 6/2026: 57 % vastustaa ja 14 % hyväksyisi [46] [otsikko].
- Yale 2026: 58 % vastustaa [48].
- Osavaltioista Texas 56 % [55], Arizona noin 57 % [56] ja Georgia 47 % vastustaa.

Sähkölasku:

Kysely	Tulos
Yale, kevät 2026 [48]	60 % arvioi laskunsa nousevan, jos paikkakunnalle tulee datakeskus (40 % "paljon"). Laskevaksi sen arvioi 5 %.
AP-NORC / EPIC, julk. 16.9.2026 [45]	63 % on huolissaan datakeskusten aiheuttamista korkeammista sähkön hinnoista. Republikaaneista 58 %.
Third Way [tilattu] [49]	70 % pelkää datakeskusten nostavan laskuaan.
Reuters/Ipsos 6/2026 [46] [otsikko]	77 % on huolissaan siitä, että tekoäly nostaa sähkön hintaa. Osuus on sama kaikissa puolueissa.
Consumer Reports, 11/2025 [50]	78 % on vähintään jonkin verran huolissaan.
I&I/TIPP, 7-8/2026 [51]	Jos paikkakunnalle tulisi suuri datakeskus, eniten huolettaisi sähkön hinnan nousu (37 %), ennen verkon kuormitusta (21 %), melua (14 %) ja vettä (13 %).
Pew 1/2026, n = 8 512 [40]	Vaikutuksen kotitalouden energiakuluihin arvioi huonoksi 38 % ja hyväksi 6 %. Asiasta "paljon" kuulleista huonoksi sen arvioi 67 %.
WaPo-Schar, Virginia [53]	57 % arvioi datakeskusten heikentävän energialaskuja, 14 % arvioi niiden auttavan.
Heatmap/Embold, 5/2026 [43]	Yli puolet syyttää datakeskuksia "paljon" sähkön hinnan noususta. Elokuussa 2025 osuus oli 28 %.

Syyllinen ei ole ensisijaisesti datakeskus. Kun laskunsa nousun kokeneet nimeävät syitä, sähköyhtiöiden voitot mainitaan useammin kuin datakeskukset: Pew 64 % vs. 43 % [41], Consumer Reports 49 % vs. 37 % [50]. Harvardin ja MIT:n kyselyssä elämänlaatuhuolet (melu, maa, vesi) selittivät vastustusta noin kaksi kertaa vahvemmin kuin sähkön hinta [81] [otsikko].

Kuka maksaa:

- 70 % (heiluvista äänestäjistä 82 %) velvoittaisi tekoälyyhtiöt maksamaan datakeskustensa sähkön täydet kustannukset [52] [tilattu].
- AP-NORC: enemmistö molemmista puolueista haluaa datakeskusten maksavan verkon vahvistukset [45].
- Ohio: yli 4/5 kannattaa lisämaksuja [57] [tilattu].
- Third Way: teknologiayhtiöiden maksuvelvoite oli hintakeinojen listalla jaetulla 3. sijalla, rakentamiskielto 15. sijalla 17:stä [49].
- New Jersey: 65 % kannattaa väliaikaista rakentamiskieltoa, kunnes osavaltioon on rakennettu lisää voimaloita [58] [otsikko].

Hinnannousu on todellinen, mutta sen suuruudesta kiistellään:

- **PJM:n kapasiteettihuutokaupat:** PJM on USA:n suurin sähkömarkkina-alue, ja sen huutokaupoissa sovitaan, paljonko tuottajille maksetaan valmiudesta tuottaa sähköä huippukulutuksen aikaan.
 - Huutokaupat osuivat kolmesti peräkkäin hintakattoon. Vuosien 2027/28 ja 2028/29 kokonaisarvo oli kumpanakin noin 16,4 mrd \$ [63, 64].
 - Markkinaavalvojan mukaan datakeskukset lisäsivät vuoden 2025/26 huutokaupan kustannuksia noin 9,3 mrd \$, ja neljän huutokaupan yhteenlaskettu vaikutus on noin 29 mrd \$ [65] [otsikko].
- **Bloomberg (2025):** tukkusähkö maksoi datakeskusten lähellä huippukuukautena jopa 267 % enemmän kuin viisi vuotta aiemmin. Luku koskee tukkuhintaa ja yksittäistä kuukautta, ei kuluttajan laskua [66] [otsikko].
- **Vastakkaaiset arviot:** Rutgersin ja EPRI:n mukaan datakeskukset eivät vielä vuoden 2024 dataan asti selvästi nostaneet laskuja [67] [otsikko].

Paikallinen vastustus (Data Center Watch [68, 69]) [otsikko]:

Jakso	Estetyt tai viivästetyt hankkeet
5/2024–3/2025	64 mrd \$
Koko vuosi 2025	152–156 mrd \$, noin 48 hanketta
Q1 2026	vähintään 75 hanketta, noin 130 mrd \$ (ennätys)
Q2 2026	45 hanketta, noin 68 mrd \$, yli puolet kvartaalin uusista suurhankkeista

Vastustusryhmiä oli vuoden 2025 lopussa 396 ja kesällä 2026 jo 843, 49 osavaltiossa. Varaus: ”viivästetty” on määritelty väljästi.

Politiikka:

- **Vaalit 2025:** Georgian sähkömarkkinoita sääntelevän komission (PSC) vaaleissa demokraatit voittivat 4.11.2025 noin 59 %:n osuuksilla. Hävinneet republikaanit olivat hyväksyneet kuusi hinnankorotusta [59].
- **Välivaalit 2026:** datakeskukset mainitsevia mainoksia on ostettu yli 45 milj. \$, ja sekä republikaanit että demokraatit käyttävät aihetta [60].
- **Liittovaltio:**
 - Presidentin ”Ratepayer Protection Pledge” (4.3.2026) on teknologiayhtiöiden vapaaehtoinen sitoumus hankkia oma tuotanto ja maksaa verkkoliityntä, eikä sille ole valvontaa [61].
 - Senaatti hylkäsi 30.9.2026 Ratepayer Protection Actin äänin 57–43, kun hyväksyminen olisi vaatinut 60 ääntä. Edustajainhuone oli hyväksynyt sen äänin 417–3 [62].
- **Osavaltiot:** 25 osavaltiota on hyväksynyt vähintään yhden suurkuluttajatariffin, jolla datakeskukset maksavat verkko- ja tuotantokustannuksiaan [80].

4.2 Eurooppa

- **Irlanti:**
 - Irish Times / Ipsos B&A (21.–22.9.2026, n = 1 200 kasvokkain): **61 % keskeyttäisi datakeskusten rakentamisen** ainakin toistaiseksi, ja 23 % on eri mieltä. Myös hallituspuolueiden kannattajista enemmistö kannattaa taukoa (Fine Gael 56 %, Fianna Fáil 54 %) [70].

- Datakeskukset käyttivät 23 % Irlannin sähköstä vuonna 2025.
- Friends of the Earthin teettämän mallinnuksen mukaan kotitaloudet maksoivat vuosina 2015–2023 noin 715 M€ ylimääräistä, keskimäärin 263 € kotitaloutta kohden. Ala kiistää arvion [71] [otsikko].
- **[arvio]** Irlanti on ainoa Euroopan maa, jossa datakeskusten sähkönkulutus on yhtä suuri kuin Suomen ennusteissa (osuus kulutuksesta yli 10 %). Siellä enemmistö haluaa rakentamisen tauolle.
- **Iso-Britannia** [tilattu: Cavendish Consulting]: YouGovin kyselyssä (n = 2 124) uusia datakeskuksia Britanniaan kannattaa 69 %, omalle alueelle 56 %. Vastustus kaksinkertaistuu 10 %:sta 21 %:iin, kun kysytään omasta alueesta [73] [otsikko].
- **EU-laajuinen** [tilattu: Beyond Fossil Fuels]: Savantan kyselyssä (n = 5 032) 86 % rakentaisi uusia datakeskuksia vain uusiutuvalla energialla [72].
- **Alankomaat:** kyselyjä ei löytynyt. Zeewoldessa valtuusto hyväksyi Metan hankkeen, mutta hanketta vastustanut paikallispuolue voitti enemmistön kunnallisvaaleissa 2022, ja Meta luopui hankkeesta. Tämä on tunnetuin esimerkki hankkeesta, joka kaatui kansalaisvastustukseen [75].
- **Saksa:** kyselyjä ei löytynyt. Maintalissa kansalaisvastustus kohdistui datakeskuksen 170 MW:n kaasuvoimalaan, ja hanke pysähtyi. Groß-Geraussa valtuusto kaatoi 2,5 mrd €:n hankkeen äänin 18–14 [76].
- **Espanja, Aragonia:** kiista koskee vettä (“No es sequía, es saqueo”, ei kuivuutta vaan ryöstöä), ei sähkön hintaa. Amazonin kampuksia nopeuttavasta kaavasta on nostettu kanne [77] [otsikko].

4.3 Muut maat

- **Australia** [tilattu: Climate Council]: YouGovin kyselyssä (n = 1 624, 7/2026) 67 % pitää datakeskuksia riskinä sähköverkolle ja kotitalouksien laskuille. 82 % velvoittaisi uudet datakeskukset rahoittamaan kulutustaan vastaavan uusiutuvan tuotannon [74].
- **Latinalainen Amerikka:** kiistat koskevat vettä. Meksikon Querétarossa on vesisäännöstelyä ja sähkökatkoja [78]. Chilessä ja Uruguayssa Google siirtyi kuivuusprotestien jälkeen ilmajäähdytykseen [otsikko].
- **Aasia:** Singaporessa oli datakeskusmoratorio 2019–2022. Malesian Johorissa uusien datakeskusten hyväksyminen lopetettiin vuonna 2025 veden vuoksi [79] [otsikko]. Kyselyjä ei löytynyt.
- **Etelä-Afrikka:** aineistoa ei löytynyt.

5. Vertailu ja tulkinta

	Suomi	Norja	Irlanti	USA
Datakeskusten osuus sähköstä	noin 2 % nyt, noin 10 % vuonna 2030 [M1]	noin 2–3 % nyt [arvio], kasvaa	23 % (2025)	noin 4–5 %, osavaltioissa enemmän [arvio]
Hinta noussut datakeskusten takia	Ei vielä	Ei selvästi	Kiistelty arvio 263 €/kotitalous	Kyllä, PJM-alueella
Mitattu kanta	Ehdollinen kyllä, rajoituksia halutaan	Enemmistö vastaan	Enemmistö haluaa tauon	Selvä enemmistö vastaan omalla paikkakunnalla
Muutos vuodessa	Kiristyy	+10 %-yks. vastustusta / 2 v	Ei aikasarjaa	+33 %-yks. vastustusta / 1 v

[arvio] Neljä havaintoa:

1. **Mielipide kääntyy, kun lasku nousee.** USA:ssa käänne alkoi vasta, kun kapasiteettihuutokaupat ja sähköyhtiöiden korotukset näkyivät laskuissa vuosina 2025–2026. Virginiassa samat äänestäjät, jotka vuonna 2023 tukivat datakeskuksia 69-prosenttisesti, vastustavat niitä nyt. Suomessa projektin arvioima noin 15 €/MWh:n nousu osuu laskuihin vasta 2027–2030 [M1]. Mitatun mielipiteen ja tulevan kustannuksen välillä on siis viive.
2. **Ehdollinen hyväksyntä on hauras.** Suomen 72 %:n kannatus edellyttää, että yhtiöt rakentavat sähköntuotantoa. Projektin PPA-selvityksen mukaan vuoteen 2030 mennessä tiedossa oleva datakeskusten uusi tuotanto kattaa vain noin 15 % niiden kulutuksen kasvusta, ja Googlen syyskuun paketti koski pääosin olemassa olevaa tuotantoa (loppuraportti luku 3). **Jos ehto ei täyty, kyselyn ehdollinen kannatus ei kerro tulevasta kannasta.**
3. **Ihmiset haluavat maksuvelvoitteen, eivät kieltoa.** Kaikkialla, missä on kysytty, enemmistö haluaa datakeskusten maksavan oman sähkönsä ja verkkonsa. Täyskielto kerää vähemmän tukea (Tanskan aloite 1 532 nimeä, Third Way 15. sija). Tämä vastaa kansalaisaloitteen ja Vestmanin lakialoitteen linjaa (“liittymisehdot ja datakeskusmaksu”).
4. **Paikallinen ja valtakunnallinen huoli ovat eri asioita.** Paikalliset kiistat koskevat menettelyä, luontoa, vettä ja melua. Sähkön hinta on valtakunnallinen kysymys, koska Suomi on yksi hinta-alue: hinta nousee myös niillä paikkakunnilla, joille ei tule datakeskusta. Kunnat saavat verotulot, mutta koko maa maksaa korkeamman hinnan (ks. *Kannattavatko datakeskukset Suomelle?*).

6. Aukot ja varaukset

- **Kysymys, joka puuttuu:** Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta ei löytynyt yhtään kyselyä, jossa kysyttäisiin, nostavatko datakeskukset sähkön hintaa tai kuka niiden sähkön pitäisi maksaa. Tämä olisi helppo lisätä esimerkiksi Ylen, HS:n tai EVA:n seuraavaan kyselyyn.
- **Syyskuun 2026 jälkeen tehtyä suomalaista kyselyä ei ole.** Googlen julkistus, kansalaisaloite ja hallituksen linjamuutos eivät näy mittauksissa.
- **MT:n kysely:** otoskoko, tiedonkeruu-aika ja kysymyksen tarkka sanamuoto eivät ole julkisia. Tekijäksi on päätelty Kantar Agri sivun metatiedoista [4].
- **Klassekampenin kysely:** laitos, otos ja sanamuoto jäivät maksumuurin taakse [23].
- **Tilatut kyselyt:** Toivo, Helen, Norstat/Oomi, Respons/Schneider, Third Way, CAP, OEC, Cavendish, Climate Council ja Beyond Fossil Fuels ovat tilaajien omia tutkimuksia. Niiden kysymykset voivat olla johdattelevia.
- **Ristiriitaiset luvut:**
 - AP-NORC: toissijainen lähde kertoo 84 %, EPICin oma luku on 63 %. Raportissa on käytetty EPICin lukua.
 - Gallupin otoskoko vaihtelee lähteittäin.
 - Quinapiac: Inquirer kertoo 76 %, oma tiedote 74 %. Raportissa on käytetty tiedotteen lukua.
- **Ei lähteistetty:** some- ja foorumipuheen sävystä ei löytynyt systemaattista mittausta. Lämpöpumput.info-ketjun argumentit on koottu erikseen.

Lähteet

Suomi

1. Ajatuspaja Toivo: *Yksi kysymys: Datakeskusinvestoinnit ja sähkön riittävyys*, 15.9.2026. https://ajatuspajatoivo.fi/wp-content/uploads/Yksi_kysymys_Datakeskusinvestoinnit_ja_sahkon_riittavyys_1509_2026.pdf
2. Iro Research / Ajatuspaja Toivo: *Datakeskukset, Tuhat suomalaista -tutkimus, toukokuu 2026* (taulukkoaineisto), 2026. https://ajatuspajatoivo.fi/wp-content/uploads/Datakeskukset_Ajatuspaja-Toivo_Tuhat-suomalaista_toukokuu-2026-pdf.pdf
3. MTV Uutiset: *Suomalaiset: Datakeskukset sopivat yhdellä ehdolla*, 15.9.2026. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suomalaiset-datakeskukset-sopivat-yhdella-ehdolla/9392774>
4. Maaseudun Tulevaisuus: *MT-kysely: Enemmistö haluaa rajoittaa datakeskusten rakentamista – maaseudulla suhtautuminen suopeampaa*, 12.6.2026 (maksumuuri). <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/66b30187-c309-4842-9fda-703c3152932a>
5. Maaseudun Tulevaisuus (J. Orell): *Investointialto vähentäisi datakeskusten houkuttelevuutta*, 22.6.2026. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/paakirjoitus/6333130d-1e9d-400b-bb83-de59d9574a68>
6. Maaseudun Tulevaisuus (J. Reunanen): *Datakeskusten vastustus ottaa lisää kierroksia Yhdysvalloissa*, 27.8.2026. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/48aa2e5f-46c5-4cc3-95b9-37b995b022fa>
7. Kouvola Sanomat / Uutissuomalainen: *USU-gallup: Neljäsosa suomalaisista pitää datakeskuksia hyödyllisinä*, 4.7.2025. <https://www.kouvolasanomat.fi/uutissuomalainen/8655701>
8. Helen: *Suomalaiset hyväksyvät datakeskukset, jos niistä syntyy konkreettista hyötyä – erityisesti lämpöä koteihin*, 2026 (Norstat 9/2025). <https://www.helen.fi/en/news/2026/suomalaiset-hyvaksyvät-datakeskukset-jos-niista-syntyy-konkreettista-hyotya--erityisesti-lampoa-koteihin>
9. Energiategollisuus: *Energia-asenteet 2025*, 11.12.2025. <https://energia.fi/tiedotteet/energia-asenteet-2025/>
10. Yle: uutinen Norstatin ja Oomin sähkökyselystä (51 % pitää kallistumista riskinä), 9/2026. <https://yle.fi/a/74-20246732>
11. Sitowise / Forssan datakeskuksen YVA: *Asukaskyselyn tiivistelmä*, 20.1.2026. <https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Liite%2006%20Asukaskyselyn%20tiivistelm%C3%A4.pdf>
12. Yle: *Datakeskuksille rajoituksia vaativa kansalaisaloite etenee eduskuntaan*, 18.9.2026. <https://yle.fi/a/74-20246940>
13. Maaseudun Tulevaisuus: *Kansa vaatii sähkösyöppöjä datakeskuksia kuriin*, 17.9.2026. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/a4e2b863-8ac7-43ca-82f3-44f1e12ec07d>
14. Uusi Suomi: *”Ihan pommi”* (kansalaisaloitteen kehitys), 29.9.2026. <https://www.uusisuomi.fi/uutiset/a/fd20127e-f705-48e8-b27b-66a7e94e1fbe>
15. Yle: *Suomalaiset heräilevät vastustamaan datakeskuksia*, 16.9.2026. <https://yle.fi/a/74-20246512>
16. MTV Uutiset: *Datakeskuspäätöksiä on tehty kuntalaisten mielestä hämärästi – nyt sitä vastaan taistellaan verkostolla*, 11.9.2026. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/datakeskuspäätöksiä-on-tehty-kuntalaisten-mielestä-häpäisesti-nyt-sitä-vastaan-taistellaan-verkostolla/9390670>

17. Sydän-Hämeen Lehti: *Kangasalan Aseman seudun datakeskuksen suunnittelualue muuttuu kaupunkilaisten palautteen vuoksi*, 29.9.2026. <https://shl.fi/2026/09/29/kangasalan-aseman-seudun-datakeskuksen-suunnittelualue-muuttuu-kaupunkilaisten-palautteen-vuoksi/>
18. Aamuposti: *Data Prop vetäytyy Riihimäen Haapahudnan datakeskushankkeesta*, 31.3.2026 (maksumuuri). <https://www.aamuposti.fi/paikalliset/9342136>
19. Yle: *Lupa- ja valvontavirasto keskeytti Googlen datakeskustyömaat Kajaanissa ja Muhoksella*, 6.10.2026. <https://yle.fi/a/74-20250150>
20. Kuluttajaliitto: *Kuluttajakysely sähkön hinnasta ja hintakatosta*, 12/2022. <https://www.kuluttajaliitto.fi/materiaalit/kuluttajakysely-sahkon-hinnasta-ja-hintakatosta/>

Norja, Ruotsi, Tanska

21. Opinion / NTB Kommunikasjon: *Lav støtte til datasentre og batterifabrikker*, 28.5.2026. <https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/18924459/lav-stotte-til-datasentre-og-batterifabrikker?publisherId=17849233&lang=no>
22. kode24: *Bare 1 av 4 nordmenn støtter satsning på datasentre* (Respons Analyse / Schneider Electric), 24.8.2026. <https://www.kode24.no/artikkel/bare-1-av-4-nordmenn-stotter-satsning-pa-datasentre/270402>
23. Klassekampen: *Datasentre får motstand*, 10.8.2026 (maksumuuri). <https://klassekampen.no/utgave/2026-08-10/datasentre-far-motstand>
24. Klassekampen: *Vil ha strengere datasenter-krav*, 12.8.2026 (maksumuuri). <https://klassekampen.no/artikkel/2026-08-12/vil-ha-strengere-datasenter-krav>
25. NRK Vestland: *Veksande motstand mot datasenter i Noreg: 116 søknader ligg til behandling*, 16.8.2026. https://www.nrk.no/vestland/veksande-motstand-mot-datasenter-i-noreg_-116-soknader-ligg-til-behandling-1.17989950
26. Aftenposten: *Rødt vil stanse nye datasentre: – Kan ikke bli hele Europas minnepinne*, 20.8.2026. <https://www.aftenposten.no/norge/i/d4rVvj/roedt-vil-stanse-nye-datasentre-kan-ikke-bli-hele-europas-minnepinne>
27. NRK Rogaland: *Så nær hytta kommer et av Norges største datasenter – ble ikke varslet*, 2026. https://www.nrk.no/rogaland/xl/sa-naer-hytta-kommer-et-av-norges-storste-datasenter_-ble-ikke-varslet-1.17755215
28. Stortinget: *Innst. 183 S (2025–2026), Dokument 8:105 S (datakeskusten lisäsähkövero)*, 2026. <https://stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2025-2026/inns-202526-183s/?all=true>
29. Energiföretagen: *Varannan svensk är oroad över elpriset* (Demoskop / Tibber), 2/2025. <https://www.energi.se/artiklar/2025/februari-25/varannan-svensk-ar-oroad-over-elpriset/>
30. SVT Västernorrland: *Hård kritik av Torsbodaaffären: “Orimligt att kommuner ska kunna fatta så avgörande beslut”*, 2026. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/hard-kritik-av-torsbodaaffaren-orimligt-att-kommuner-ska-kunna-fatta-sa-avgorande-beslut>
31. Energinyheter: *Googles datacenter kan kräva mer effekt än Stockholms stad*, 10.9.2026. <https://www.energinyheter.se/20260910/35293/googles-datacenter-kan-krava-mer-effekt-stockholms-stad>
32. Dagens PS: *Googles datacenter i Sundsvall tar elen – och du kan få betala*, 9.9.2026. <https://www.dagensps.se/foretag/googles-datacenter-i-sundsvall-tar-elen-och-du-kan-fa-betala/>
33. Faktor: *Nu har gigantisk datacenter fået grønt lys i Varde: 240 fodboldbaner skal omdannes ved Ølgod*, 6.10.2026. <https://faktor.dk/nu-har-gigantisk-datacenter-faaet-groent-lys-i-varde-240-fodboldbaner-skal-omdannes-ved-oelgod>

34. Borgerforslag.dk: *Fuldt stop for etablering af datacentre i Danmark (FT-24104)*, julkaistu 10.6.2026, luettu 8.10.2026. <https://www.borgerforslag.dk/se-og-stoet-forslag/?Id=FT-24104>
35. CAISA (Winthereik & Mogensen): *Hyperscale-datacentre i Danmark set fra et borgerperspektiv*, 1.7.2026. <https://via.ritzau.dk/files/13561237/15022141/445677/da>
36. Analogist: *Torsdag d. 24. september: Demo – Folkets Datacenter Forum indvier ny modstandsbevægelse*, 9/2026. <https://analogist.dk/torsdag-d-24-september-demo-folkets-datacenter-forum-indvier-ny-modstandsbevaegelse/>
37. Altinget: *På en mark i Holbæk kæmper lokale mod et nyt datacenter*, 2026. <https://www.alinget.dk/artikel/paa-en-mark-i-holbaek-kaemper-lokale-mod-et-nyt-datacenter>
38. Tænk tanken EUROPA: *Ny måling: Danskerne ønsker europæisk regulering af tech og AI* (Verian), 29.5.2026. <https://thinkeuropa.dk/meningsmaaling/2026-05-ny-maaling-danskerne-oensker-europaeisk-regulering-af-tech-og-ai>
39. Ingeniøren: *Mens protesterne vokser, er 29 nye datacentre på vej mod Danmark*, 7.9.2026. <https://ing.dk/artikel/mens-protesterne-vokser-er-29-nye-datacentre-paa-vej-mod-danmark-her-skal-de-ligge>

Muu maailma

40. Pew Research Center: *How Americans view data centers' impact in key areas, from the environment to jobs*, 12.3.2026. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2026/03/12/how-americans-view-data-centers-impact-in-key-areas-from-the-environment-to-jobs/>
41. Pew Research Center: *Many Americans hold utility companies responsible for their rising home energy bills*, 6.5.2026. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2026/05/06/many-americans-hold-utility-companies-responsible-for-their-rising-home-energy-bills/>
42. Heatmap News: *Data center opposition poll* (Heatmap Pro / Embold Research), 19.8.2026. <https://heatmap.news/daily/data-center-opposition-poll-collapse>
43. Heatmap News: *Who voters blame for rising electricity prices*, 3.6.2026. <https://heatmap.news/energy/data-centers-electricity-prices-blame>
44. The Decoder: *Americans would rather live next to a nuclear plant than an AI data center, Gallup poll finds*, 2026. <https://the-decoder.com/americans-would-rather-live-next-to-a-nuclear-plant-than-an-ai-data-center-gallup-poll-finds/>
45. EPIC, University of Chicago / AP-NORC: *2026 Poll: Americans' views on the impact of AI and data centers*, 16.9.2026. <https://epic.uchicago.edu/insights/2026-poll-americans-views-on-the-impact-of-ai-and-data-centers/>
46. BOE Report / Reuters: *Americans wary of AI-driven data center boom, Reuters/Ipsos poll shows*, 11.6.2026. <https://boereport.com/2026/06/11/americans-wary-of-ai-driven-data-center-boom-reuters-ipsos-poll-shows/amp/>
47. Emerson College Polling: *July 2026 National Poll*, 7/2026. <https://emersoncollegepolling.com/july-2026-national-poll-democrats-with-11-point-generic-ballot-advantage/>
48. Yale Program on Climate Change Communication: *Climate Change in the American Mind: Politics & Policy, Spring 2026*, 9.6.2026. <https://climatecommunication.yale.edu/publications/climate-change-in-the-american-mind-politics-policy-spring-2026/toc/10/>
49. Third Way & Impact Research: *Do Americans believe banning data centers will lower electricity prices?*, 12.3.2026. <https://www.thirdway.org/memo/do-americans-believe-banning-data-centers-will-lower-electricity-prices>

50. Consumer Reports: *New survey finds majority of households strained by energy bills, concerned over data centers' impact on bills*, 11.3.2026.
https://advocacy.consumerreports.org/press_release/new-survey-from-consumer-reports-finds-majority-of-households-strained-by-energy-bills-concerned-over-data-centers-impact-on-bills
51. Issues & Insights / TIPP: *Americans fear higher costs, strains on electricity grid from data centers*, 24.8.2026. <https://issuesinsights.com/2026/08/24/americans-fear-higher-costs-strains-on-electricity-grid-from-data-centers-ii-tipp-poll/>
52. Center for American Progress: *CAP message testing on utilities prices and data centers*, 2026. <https://www.americanprogress.org/article/cap-message-testing-on-utilities-prices-and-data-centers/>
53. Anchorage Daily News / Washington Post: *In this U.S. hot spot for data centers, voters have turned against them*, 15.4.2026. <https://www.adn.com/nation-world/2026/04/15/in-this-us-hot-spot-for-data-centers-voters-have-turned-against-them/>
54. Quinnipiac University: *Pennsylvania poll*, 15.7.2026.
https://poll.qu.edu/images/polling/pa/pa07152026_peaq78.pdf
55. FOX 4: *Majority of Texans oppose data centers in their community, according to new poll*, 2026. <https://www.fox4news.com/news/majority-texans-oppose-data-centers-community-according-new-poll>
56. Noble Predictive Insights: *Arizona voters want the brakes put on new data centers*, 26.8.2026. <https://www.noblepredictiveinsights.com/post/arizona-voters-want-the-brakes-put-on-new-data-centers>
57. Ohio Environmental Council / EMC Research: *Ohio survey results 2026*, 3/2026.
<https://theoec.org/wp-content/uploads/2026/03/OEC-Ohio-Survey-Results-2026.pdf>
58. E&E News: *Most NJ voters want temporary halt to building data centers, poll finds*, 4/2026.
<https://www.eenews.net/articles/most-nj-voters-want-temporary-halt-to-building-data-centers-poll-finds/>
59. Axios Atlanta: *Georgia Public Service Commission election results*, 5.11.2025.
<https://www.axios.com/local/atlanta/2025/11/05/georgia-public-service-commission-election-results>
60. NPR: *AI data centers become a campaign issue (AdImpact)*, 5.9.2026.
<https://npr.org/2026/09/05/nx-s1-5913671/ai-data-center-campaign-spending>
61. The White House: *Fact sheet: President Donald J. Trump advances energy affordability with the Ratepayer Protection Pledge*, 4.3.2026. <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2026/03/fact-sheet-president-donald-j-trump-advances-energy-affordability-with-the-ratepayer-protection-pledge/>
62. Al Jazeera: *US Senate rejects bill targeting AI data centre electricity costs*, 30.9.2026.
<https://www.aljazeera.com/news/2026/9/30/us-senate-rejects-bill-targeting-ai-data-centre-electricity-costs>
63. Utility Dive: *PJM capacity auction hits price cap again on data center demand*, 17.12.2025.
<https://www.utilitydive.com/news/pjm-interconnection-capacity-auction-data-center/808264/>
64. PJM: *PJM capacity auction procures 138,318 MW of generation resources*, 14.7.2026.
<https://www.pjm.com/-/media/DotCom/about-pjm/newsroom/2026-releases/20260714-pjm-capacity-auction-procures-138318-mw-of-generation-resources.pdf>
65. Benton Institute: *Data centers added \$9.4 billion in costs on biggest US grid (Monitoring Analytics)*, 2025–2026. <https://www.benton.org/headlines/data-centers-added-94-billion-costs-biggest-us-grid>

66. Bloomberg: *AI data centers are sending power bills soaring*, 2025.
<https://www.bloomberg.com/graphics/2025-ai-data-centers-electricity-prices/>
67. Rutgers State Policy Lab: *Data centers and electricity rates*, 2025–2026.
<https://policylab.rutgers.edu/?p=11393>
68. Data Center Watch: *Reports* (Q3–Q4 2025, Q1 2026).
<https://www.datacenterwatch.org/report> ja <https://www.datacenterwatch.org/q1-2026-1>
69. Bloomberg: *New data centers worth \$68 billion disrupted in US, data show*, 21.9.2026.
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2026-09-21/new-data-centers-worth-68-billion-disrupted-in-us-data-show>
70. The Irish Times: *Majority of people want data centre construction to stop, Irish Times/Ipsos B&A poll shows*, 26.9.2026. <https://www.irishtimes.com/politics/2026/09/26/majority-of-people-want-data-centre-construction-to-stop-irish-timesipsos-ba-poll-shows/>
71. RTÉ: *Friends of the Earthin selvitys datakeskusten vaikutuksesta kotitalouksien sähköläskään*, 28.5.2026. <https://www.rte.ie/news/ireland/2026/0528/1575728-data-centres/>
72. Irish Examiner: *Savanta / Beyond Fossil Fuels -kysely datakeskuksista ja uusiutuvasta energiasta*, 28.10.2025. <https://www.irishexaminer.com/news/arid-41731653.html>
73. Cavendish Consulting: *What people really think about data centres* (YouGov), 2/2026.
<https://cavendishconsulting.com/the-edit/february-2026/what-people-really-think-about-data-centres/>
74. Climate Council: *Pay to play: Aussies tell data centres to fund their own clean energy* (YouGov), 2026. <https://www.climatecouncil.org.au/resources/pay-to-play-aussies-tell-data-centres-to-fund-their-own-clean-energy/>
75. DutchNews: *“Not a good match”: Facebook parent drops Zeewolde data centre plan*, 7/2022. <https://www.dutchnews.nl/news/2022/07/not-a-good-match-facebook-parent-drops-zeewolde-data-centre-plan/>
76. netzpolitik.org: *Rechenzentren sind Vampire: Wo sich lokaler Widerstand gegen den KI-Hype formiert*, 2026. <https://netzpolitik.org/2026/rechenzentren-sind-vampire-wo-sich-lokaler-widerstand-gegen-den-ki-hype-formiert/>
77. elDiario.es: *Arranca la campaña contra la implantación de centros de datos en Aragón: “No es sequía, es saqueo”*, 9/2025. https://www.eldiario.es/aragon/economia/arranca-campana-implantacion-centros-datos-aragon-no-sequia-saqueo_1_12592997.html
78. Context (Thomson Reuters Foundation): *Resistance blooms in Mexico’s data centre valley*, 2025. <https://www.context.news/ai/long-read/resistance-blooms-in-mexicos-data-centre-valley>
79. W.Media: *Johor stops approving Tier 1 and Tier 2 data centers due to water overuse*, 2025.
<https://w.media/johor-stops-approving-tier-1-and-tier-2-data-centers-due-to-water-overuse/>
80. Columbia Law School, Sabin Center: *Data center regulation: what local governments should know about large load tariffs*, 2.6.2026.
<https://blogs.law.columbia.edu/climatechange/2026/06/02/data-center-regulation-what-local-governments-should-know-about-large-load-tariffs-and-clean-transition-tariffs/>
81. Axios: *Harvard/MIT-kysely datakeskuksista ja sähkön hinnasta* (YouGov), 3.4.2026.
<https://www.axios.com/2026/04/03/data-centers-concerns-ai-electricity-harvard-mit>

Omat laskelmat

[M1] Projektin Pohjoismaiden tuntitason markkinamalli (PyPSA) ja loppuraportti *Datakeskusbuumi ja sähkön hinta*, 8.10.2026.